

Hiv i undervisningen

- några förslag

Hiv är ett utmärkt tema att arbeta ämnesövergripande med. Man kan arbeta med både naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv, eftersom hiv-epidemin påverkar såväl individ- som samhällsnivå.

Ett exempel på en konsekvens av hiv är att vissa regioner i Afrika har haft svårt att få lärare till sina skolor på grund av att så många lärare insjuknat eller dött i sviterna av hiv. I Zambia har 700 000 barn förlorat en eller båda föräldrarna i aids.

Ett annat exempel är den rädsla som hiv fortfarande omges av, också i Sverige. I undersökningen ”Hiv i Sverige. Kunskaper, attityder och beteende hos allmänheten 1987-2011” (Smittskyddsinstitutet 2012) uppger ungefär 20 procent att de skulle undvika nära kontakt med en arbets- eller skolkamrat som lever med hiv. De som är yngre än 20 år ger uttryck för en ännu större oro än de äldre. Samtidigt uppger dock 85 procent att också skulle stötta en arbets- eller skolkamrat om de fick veta att hen lever med hiv.

I samma undersökning tror ungefär en fjärdedel att myggbett är en säker eller trolig smittväg. En tredjedel tror att saliv kan smitta. Däremot vet de flesta att sperma, slidsekret och blod är smittvägar. Okunskapen gäller alltså framför allt hur det *inte* smittar.

Notera att man numera brukar säga att man lever med hiv, inte att man är hivsmittad eller hivbärare, just för att undvika stigmatisering. Det är det språkbruk som FN använder och rekommenderar.

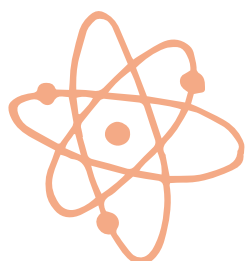
Ämnesförslag - tolv teman

De flesta ämnen kan belysa hiv, bland annat samhällskunskap, historia, biologi/naturkunskap, filosofi, religion, svenska och bild. I förslagen nedan kan man lägga till och dra ifrån vilka ämnen som kan arbeta med temat, beroende på vilket innehåll man fyller det med.

Förslagen nedan kan förstås slås ihop eller kombineras på andra sätt. Vi har inte angett årskurs/stadium, eftersom de flesta teman kan anpassas efter eleverna ålder. Det går också att mer eller mindre anlägga ett barn- eller ungdomsperspektiv på varje tema.

- Hur och var man får kunskap om hiv. Skolan, internet, fritiden, tv, teater ..? Hur man ser på sexualupplysning till barn och unga och sexualundervisning i skolan i olika länder i världen. Vilka organisationer som finns i Sverige och andra länder som arbetar med hiv. Vilka insatser som görs. **Sambällskunskap, svenska, religion.**
- Vad ett virus är och hur det funkar. Vad som händer när hiv kommer in i kroppen. Hur hiv smittar/inte smittar. Kroppens slemhinnor. Hur man skyddar sig. **Biologi/naturkunskap.**
- Behandling. Vaccinforskning/varför det är svårt att få fram ett vaccin. Leva med mediciner. Hur det är att leva med hiv – i Sverige och i andra delar av världen. Diskriminering. **Biologi/naturkunskap, sambällskunskap, fiolosofo, psykologi.**
- Statistik: hivspridningen lokalt och globalt, vem, hur, var. Hur statistiken är upplagd. Hur statistiken kan tolkas och användas. **Sambällskunskap, biologi/naturkunskap, matematik, geografi, historia.**
- Vem som har tillgång till mediciner och sjukvård. Patentskydd. Sjukvård i olika delar av världen. **Sambällskunskap, geografi, fiolosofo.**
- Diskriminering. Vad det är. Varför så få berättar att de lever med hiv. Vilka som diskriminerar och vem som diskrimineras (olika diskriminering av olika grupper). Vissa länder har inreseförbud för personer som lever med hiv. Vilka? Varför? **Sambällskunskap, geografi, fiolosofo, svenska, religion, historia.**

- Hur hiv diskuteras i Sverige, EU och FN. Hur biståndet ser ut. ***Samhällskunskap, geografi.***
- Studera kampanjer och information nu och tidigare. Vad som utmärker en bra kampanj. Gör förslag till en egen kampanj. ***Samhällskunskap, svenska, bild.***
- Göra en fiktiv sida på nätet/facebook om hiv. Vem den vänder sig till. Innehåll med texter och bilder. ***Samhällskunskap, biologi/naturkunskap, historia, svenska, bild.***
- Göra ett konstverk, kortfilm eller en konstillallation på tema hiv. ***Samhällskunskap, filosofi, svenska, religion, historia, bild.***
- Gå igenom nyhetsflödet om hiv, till exempel i tidningar och på nätet. ***Samhällskunskap, historia, svenska.***
- Läsa och samtala om berättelser och intervjuer med människor som lever med hiv eller aktivister som arbetar med hiv (i Sverige eller andra länder). ***Samhällskunskap, svenska, religion.***

”Den onaturliga naturen”

I RFSU:s pdf-publikation *”Den onaturliga naturen”* för lärare finns tre artiklar om hiv: *”Hiv – hur det fungerar och behandlas”*, *”Stigma, självstigma och diskriminering”* och *”Diagnos, förlopp och behandling”*.

[\(Klicka här för att komma till PDF\)](#)

”Smittsamhet vid behandlad och obehandlad hivinfektion”

Broschyr utgiven av Folkhälsomyndigheten, 2014.

[\(Klicka här för att komma till PDF\)](#)

hivdag.se

Här kan man hitta fakta och lyssna till Ophelias, Joakims och Åsas personliga berättelser om att leva med hiv. Grundfakta ges också på ett antal andra språk.

För internationellt perspektiv:

unaids.org och unicef.se (sök på hiv).

Även andra organisationer arbetar med hiv och har information, filmer med mera på sina hemsidor, exempelvis [Rädda barnen](#), [Röda korset](#) och [Plan Sverige](#). Mycket av deras information handlar om barn och ungdomar och passar bra att använda i lektionsförslagen ovan.

Hemsidor:

rfsu.se

hivdag.se

hiv-sverige.se

rfsl.se

unicef.se

unaids.org

noaksark.org